

At Home While Abroad III: Our Current Dialectic

I. A Paradigm for being Two Places at Once

1) שולחן ערוך יורה דעה סימן רנא סעיף ג

הנותן לבניו ובנותיו הגדולים, ד שאינו חייב במזונותיהם, כדי ללמד את הבנים תורה ולהנהיג הבנות בדרך ישרה, ג] וכן הנותן מתנות ה לאביו והם צריכים להם, הרי זה בכלל צדקה. ד] ולא עוד אלא שצריך להקדימו לאחרים. ואפילו אינו בנו ולא אביו, אלא (ב) קרובו, צריך להקדימו לכל אדם. ואחיו מאביו, קודם לאחיו מאמו. ועניי ביתו קודמין לעניי עירו, ועניי עירו ו קודמין לעניי (ג) עיר אחרת (כ"מ בסמ"ג וסמ"ק וטור). הגה: ה] והקבועים בעיר קרויים עניי העיר, והם קודמין לעניים אחרים הבאים לשם ממקומות אחרים (טור דלא כר"י בר ברוך). ד) ויושבי ארץ ישראל קודמין ליושבי חוצה לארץ.

2) ש"ר יורה דעה סימן רנא ס"ק ו

ו קודמים לעניי עיר אחרת - משמע אפי' עיר אחרת של ארץ ישראל וכ"כ הב"ח:

3) שו"ת דעת כהן (עניני יו"ד) סימן קלג

לטובת ערי הקודש. הנה אם ה' אפשר לעשות זה ע"פ הסכמת בני העיר, ה' זה דבר נכון מאד ומצוה רבה. וכבר כתבו הפוסקים, ע"פ דברי הספרי, שעניי א"י נקראים ג"כ עניי עירך, והדין הוא שבני העיר יכולים לשנות עניני הצדקה שלהם, לעשות מקופה תמחוי ומתמחוי קופה, כמבואר בגמ' בפ"ק דבב"ת ד' ח' ובשו"ע יו"ד סי' רנ"ו סעי' ד'.

4) Peat HaShulchan 2:22 (29)

יגסיי דמעל דושני טו... אכל לא מייני צעניי עירו שבחיל לניעל דסקדים בקרא לבאלרך דהיינו עניי א"י ומקבלא לא קדמי דבנחניחו ליושבי איי עקיים צ' מלוח להחיות עניים ולקיים ישיבת א"י. וסכי גרסינן צבפרי כלה צפסקא וסגר כו' צשעריך מלמד שאין מוליחין אוהו מן הארץ לחייל. וכיה צירוש' ס"ס דשאה ס"ו אמרו משפחה ציה נבלמה היחה צירוש' ונחנו להם ס"כ ככני זהב ולא כלו להיליח חוץ לירושלים, ומה פי הכוננים קס"ו עיה ע"ע שאין מוליחין ע"ע עש"י לחייל שגא' והנסח צשעריך כו'. וכ"ס צשערי

Introduction to *Sha'arei Yoshier*

In my opinion, this idea is hinted at in Hillel's words, as he used to say, "If I am [not] for me, who will be for me? And when I am for myself, what am I?"¹³ It is fitting for each person to strive to be concerned for himself. But with this, he must also strive to understand that "I for myself, what am I?" If he constricts his

ולדעתי מריומו ענין זה במאמרו של הלל ע"ה שהיה אומר "אם [אין] אני לי מי לי? וכשאני לעצמי מה אני?" היינו שראוי לכל אדם להתאמץ לדאוג תמיד בעד עצמו, אבל עם זה יתאמץ להבין שאני לעצמי מד, אני, שאם יצמצם את ה"אני" שלו בחוג צר כפי מראית עין, או "אני" זה מה הוא, הבל הוא ובאין נחשב, אבל אם תהיה הרגשותו מאומתת, שכללות הבריאה הוא האדם הגדול והוא ג"כ כאבר קטן בגוף הגדול הזה, אז רם ונשא גם ערכו הוא, שבמכוונה גדולה גם מסמר היותר קטן אם רק משמש כלום להמכוונה, הוא דבר חשוב מאד. שהכלל בגוי מפרטים ואין בכלל אלא מה שבפרט,

"I" to a narrow domain, limited to what the eye can see [is him], then his "I" – what is it? Vanity and ignorable. But if his feelings are broader and include [all of] creation, that he is a great person and also like a small limb in this great body, then he is lofty and of great worth. In a great engine even the smallest screw is important if it even serves the smallest role in the engine. For the whole is made of parts, and no more than the sum of its parts.

B. Shifting to Tisha B'Av

<http://www.ushistory.org/mikvehisrael/>
Michael Gratz (1740-1811) was *Parnas* of Mikveh Israel from 1784 to 1785. As a tribute to him and his wife Miriam, the northwestern section of the cemetery was reserved for the Gratz family. He arrived from Germany in 1758, following his older brother, Bernard, who was previously apprenticed to David Franks. Together they set up a coastal shipping service between New Orleans and Quebec. The French & Indian Wars interfered with shipping, and drove the brothers to western frontier trade in Pennsylvania, Illinois and Kentucky. They, along with David Franks, Mathias Bush and others, signed the Non-Importation Resolutions of 1765 to protest the Stamp Act. Later, the Gratz brothers supplied the Continental Army. During the British occupation of Philadelphia, the firm relocated to Lancaster, home of the father-in-law of Michael Gratz, Joseph Simon.

12. Leizer ben Leib to Michael Gratz

Lancaster, 3 Ab, 5529 (August 6, 1769).

Leizer writes that he and Barnard Jacobs are carefully examining the Torah scroll with the aid of the very best European *tikkuné soferim* [the plural form of *tikkun soferim*, the model which the scribe, or *sofer*, uses in copying the Torah], and have already found five words missing. God knows how many more they will find. Leizer asks Gratz to make apologies on his behalf for his failure to write to Gratz's "dearest one." She knows that he cannot write English. He also wishes Gratz "a merry Tisha b'Ab" (fast of the ninth day of Ab).

Thom D. Sorva, American Judaism (2004)

The most revealing of all accounts of Jewish Sabbath observance in the colonial period, however, comes from a missionary to the Delaware Indians named David McClure. Sometime in 1772 he spent a weekend in Lancaster, Pennsylvania, and went with a business order on Saturday to the home of Joseph Simon, a prominent Jewish merchant:

[Simon] said, "Gentlemen, today is my Sabbath, & I do not do business in it; if you will please to call tomorrow, I will wait on you." We observed that the same reasons which prevented his payment of the order on that day would prevent our troubling him the day following [Sunday]. We apologized for our intruding on his Sabbath, & told him we would wait until Monday. He replied, you are on a journey, & it may be inconvenient to you to wait. He went to call in his neighbor, Dr. Boyd, & took from his Desk a bag, laid it on the table & presented the order to the Dr. The Doctor counted out the money and we gave a receipt. The Jew sat looking on, to see that all was rightly transacted, but said nothing, & thus quieted his conscience against the rebuke of a violation of his Sabbath.

For the Future

8) בית יוסף אורח חיים סימן תקנד

כתב הרא"ש בתשובה (כלל כז סי' ו) ששאלת אם בתשעה באב מן המנחה ולמעלה או סמוך למנחה קטנה אם יוכל אדם לרחוץ פניו ידיו ורגליו להקריב אי אמרין מקצת היום ככולו כיון דהוי אבלות ישנה חלילה וחס אלא כל היום אסור עד כאן. וכתב הכל בו (שם כה ע"ד) מי שמיקל לרחוץ מן המנחה ולמעלה רגליו עובר על דברי חכמים (תענית כט:) אך מנהג קדום שהנשים רוחצות ראשן מן המנחה ולמעלה ביום תשעה באב וזקנים הראשונים הנהיגו זה ועשו סמך לדבר על מה שאמרו באגדה (פתיחה לאסתר רבה אות יא ירושלמי ברכות פ"ב ה"ד) כי המשיח נולד ביום תשעה באב וצריך לעשות זכר לגואל ולמנחם כדי שלא יתיאשו מן הגאולה וזה דוקא לנשים לפי שהן חלושות מלהאמין בנחמות מפני שאינן יודעות ספר לפיכך צריכות חיזוק עד כאן

9) ערוך השולחן אורח חיים סימן תקנב סעיף יד

אין אומרים תחנון במנחה בערב ט"ב משום דאקרי מועד וכן אין אומרים צדקתך צדק במנחה שבת ערב ט"ב וגם בת"ב עצמו כן והענין הוא לסימן כי אנו מובטחים בהש"ת שעוד יתהפכו הימים האלה למועדים ושמחה וימים טובים:

For the past

10) שולחן ערוך אורח חיים סימן תקנב סעיף ט

הגה: ומנהג בכל גלילות אשכנז לאכול סעודה קבועה קודם מנחה, (כא) ואח"כ מתפללין מנחה ואוכלים סעודה מפסקת (מהרי"ל). ונהגין (כב) להרבות קצת בסעודה ראשונה, כדי יא שלא יזיק להם התענית הואיל ופוסקים

מבעוד יום כמו ביום כיפורים; ויש קצת ראייה לזה יב ממדרש איכה רבתי; מיהו מי שיוכל לסגף עצמו ויודע בעצמו שאין התענית מזיק לו ומחמיר על עצמו, נקרא קדוש כ"ל.

11) מגן אברהם סימן תקנב ס"ק יא

יא שלא יזיק להם כו' - ול"נ טעם אחר מפני שבזמן בית שני היה יו"ט ת"ב והיה מרבין בסעוד' אף עכשיו לא זזו ממנה להיות לזכרון שיהפך ב"ב לששון ולשמחה עיין בב"י סוף סי' תקנ"ד:

12) איכה רבה (וילנא) פרשה ד

כתיב (תהלים ע"ט) מזמור לאסף אלהים באו גוים בנחלתך, לא הוה קרא צריך למימר אלא בכי לאסף נהי לאסף קינה לאסף, ומה אומר מזמור לאסף, אלא משל למלך שעשה בית חופה לבנו וסיידה וכיידה וציירה ויצא בנו לתרבות רעה, מיד עלה המלך לחופה וקרע את הוילאות ושיבר את הקנים ונטל פדגוג שלו איבוב של קנים והיה מזמר, אמרו לו המלך הפך חופתו של בנו ואת יושב ומזמר, אמר להם מזמר אני שהפך חופתו של בנו ולא שפך חמתו על בנו, כך אמרו לאסף הקב"ה החריב היכל ומקדש ואתה יושב ומזמר, אמר להם מזמר אני ששפך הקב"ה חמתו על העצים ועל האבנים ולא שפך חמתו על ישראל, הדא הוא דכתיב ויצת אש בציון ותאכל יסודותיה.

For Present

13) Sefer Hamoadim (R. Yom Tov Levinski)

14) תלמוד בבלי מסכת מכות דף כד עמוד ב

שוב פעם אחת היו עולין לירושלים, כיון שהגיעו להר הצופים קרעו בגדיהם. כיון שהגיעו להר הבית, ראו שועל שיצא מבית קדשי הקדשים, התחילו הן בוכין ור"ע מצחק. אמרו לו: מפני מה אתה מצחק? אמר להם: מפני מה אתם בוכים? אמרו לו, מקום שכתוב בו: +במדבר א'+ והזר הקרב יומת ועכשיו שועלים הלכו בו ולא נבכה? אמר להן: לכך אני מצחק, דכתיב: +ישעיהו ח'+ ואעידה לי עדים נאמנים את אוריה הכהן ואת זכריה בן יברכיהו, וכי מה ענין אוריה אצל זכריה? אוריה במקדש ראשון וזכריה במקדש שני! אלא, תלה הכתוב נבואתו של זכריה בנבואתו של אוריה, באוריה כתיב:

הרב י"ל הכהן מימון מספר: דבר אחד הפליא אותי, כי דווקא בשעה שכל הקהל היו קוראים את הקינות מתוך יגון ואבל היו הילדים, ואתם גם רבים מבחורי בית-המדרש, ולפעמים גם אברכים מן החסידים. עוסקים בכעשי קונדס: מאספים קוצים וברקנים וזורקים אותם בפניהם של קהל הנאספים בבית הכנסת. פעם בפניו של פלוני ופעם בזקנו של אלמוני. אודה ולא אבוש: בהיותי בן שש-שבע השתתפתי גם אני במשחק זה. וכשהייתי בן תשע תמהתי, שאף אחד מן הקהל המתאבל, בהם רבנים חשובים ותלמידי חכמים ואנשי מעשה, אינם מוחים כלל על כך, ומניחים לנערים לעשות כרצונם. כששאלתי על כך את אבא, ענה לי, שאין זה כלל מנהג פרוץ, והמנהג כבר פשט בתפוצות ישראל, וכן נהוג באוקראינה, פודוליה ובסראביה. וכששאל אבי על זה את רבו, המלבי"ם, הסביר לו שזה דבר שבמצויאות. נאמר: כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה — "זוכה ורואה" ולא "זוכה ויראה", כי כל המתאבל על ירושלים הרי בעצם האבל ובתוך תוכו של היגון הוא זוכה ורואה תיכף בשמחתה, כי האבל בעצמו מכניס תקווה בלבבות, כי ארצנו עוד תשוב לתחייה. ולכן אנו מניחים לילדים ולנערים שלנו להשתולל בעת הקינות, שיבינו כי גם בעת האבל יש לקוות לשמחה. ("קינת אבלי", "הצופה", ט' באב, תשי"ג).

+מיכה ג'+ לכן בגללכם ציון שדה תחרש [וגו'], בזכריה כתיב: +זכריה ח'+ עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, עד שלא נתקיימה נבואתו של אוריה - הייתי מתיירא שלא תתקיים נבואתו של זכריה, עכשיו שנתקיימה נבואתו של אוריה - בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת. בלשון הזה אמרו לו: עקיבא, ניחמתנו! עקיבא, ניחמתנו.

15) Halachik Man, P. 141-142

142 NOTES TO P. 4

And, second, this ideology is intrinsically false and deceptive. That religious consciousness in man's experience which is most profound and most elevated, which penetrates to the very depths and ascends to the very heights, is not that simple and comfortable. On the contrary, it is exceptionally complex, rigorous, and tortuous. Where you find its complexity, there you find its greatness. The religious experience, from beginning to end, is antinomic and antithetic. The consciousness of *homo religiosus* flings bitter accusations against itself and immediately

is filled with regret, judges its desires and yearnings with excessive severity, and at the same time steepes itself in them, casts derogatory aspersions on its own attributes, flails away at them, but also subjugates itself to them. It is in a condition of spiritual crisis, of psychic ascent and descent, of contradiction arising from affirmation and negation, self-abnegation and self-appreciation. The ideas of temporality and eternity, knowledge and choice (necessity and freedom), love and fear (the yearning for God and the flight from His glorious splendor), incredible, overbold daring, and an extreme sense of humility, transcendence and God's closeness, the profane and the holy, etc., etc., struggle within his religious consciousness, wrestle and grapple with each other. This one ascends and this descends, this falls and this rises. Religion is not, at the outset, a refuge of grace and mercy for the